

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Λάρισα, 23/12/2024
Αρ. Πρωτ.: 32278/24/ΓΠ1

Προς

1. Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νίκο Παπαθανάση
2. Πρόεδρο Ελεγκτικού Συνεδρίου κα Ντούνη Σωτηρία
3. Πρόεδρο ΕΑΔΗΣΥ κα Ανδρονίκη Θεοτοκάτου
4. Εθνική Αρχή Διαφάνειας Γραφείο Διοικητού κα. Αλεξάνδρα Ρογκάκου
5. ΠΕΔΜΕΔΕ
6. ΠΕΣΕΔΕ
7. ΣΑΤΕ
8. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Με ηλεκτρονική αποστολή

Θέμα : Απάντηση στην από 19/12/2024 επιστολή διαμαρτυρίας ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ, ΣΑΤΕ για διαγωνισμό του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (αρ.πρωτ. 32015/24/ΓΠ-20/12/2024 ΠΘ)

Σχετ: Η με αρ.πρωτ. ΠΘ 32015/24/γπ-20/12/2024 επιστολή σας

1. Στις 19.12.2024, τρεις φορείς συνδικαλιστικής εκπροσώπησης τεχνικών εταιρειών και εταιρειών εργοληπτών δημοσίων έργων (ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ, ΣΑΤΕ) κοινοποίησαν σε σειρά θεσμικών παραγόντων και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης την με αριθ. πρωτ. 1689/370/40976 επιστολή, με την οποία καταγγέλλουν το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και τις Τεχνικές του Υπηρεσίες για δήθεν παράνομη προκήρυξη του διαγωνισμού με τίτλο: «Αναγκαίες κτιριακές και κατεπείγουσες παρεμβάσεις αποκατάστασης βλαβών των κτιριακών εγκαταστάσεων και υποδομών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας συνεπεία των έντονων καιρικών φαινομένων που έλαβαν χώρα στις 4, 5, 6 και 7 Σεπτεμβρίου 2023 (Κακοκαιρία «DANIEL») του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας». Η επικαλούμενη από τους φορείς παρανομία συνίσταται ότι ο εν λόγω διαγωνισμός θα έπρεπε να αφορά στην ανάθεση δημόσιας σύμβασης έργου και όχι δημόσιας σύμβασης υπηρεσίας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΡΥΤΑΝΗΣ

2. Δια του παρόντος, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας δηλώνει τη ρητή αντίθεση του στις παραπάνω αιτιάσεις, οι οποίες είναι νομικά εσφαλμένες, ψευδείς και συκοφαντικές. Σημειώνονται τα εξής:

(α) Πρώτον, η προκηρυχθείσα δημόσια σύμβαση αφορά σε «υπηρεσία» και όχι σε «έργο», διότι οι προβλεπόμενες προς εκτέλεση εργασίες είναι απλές εργασίες επισκευής και αποκατάστασης, που μάλιστα θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας των εν λόγω κτιρίων. Για την διενέργειά τους, άλλωστε, δεν απαιτείται η εκπόνηση μελέτης ή η σύνταξη ειδικών τεχνικών προδιαγραφών ή έκδοση αδειών εκτέλεσης εργασιών, δεν προϋποτίθεται η ύπαρξη ειδικών τεχνικών γνώσεων, ενώ στην εκτέλεσή τους μπορούν να συνδράμουν συνεργεία, χωρίς να επιβάλλεται η παρουσία και η επίβλεψη μηχανικού. Υπό αυτά τα δεδομένα, ο χαρακτηρισμός της σύμβασης ως «υπηρεσίας» και όχι «έργου» είναι απόλυτα ορθός από νομικής απόψεως και συμμορφώνεται πλήρως με τις σχετικές προβλέψεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Συγκεκριμένα, στο **άρθρο 2 παρ. 1 περ. 6-9 ν. 4412/2016**, που ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις προβλέψεις της ενωσιακής Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζεται ότι: «**6)** ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή τη μελέτη του έργου, **7)** ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου δομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού, το οποίο επαρκεί καθαυτό για την επιτέλεση οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας, **7α)** ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται με την εκτέλεση έργου, κατά την έννοια της περ. 7 ή τον χωρικό σχεδιασμό, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, **8)** ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στην περ. 7α. Στις συμβάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησής τους με τη μεταφορά της απαραίτητης τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, κοινωνικές μελέτες και μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας [...]

Με βάση τους ανωτέρω ορισμούς, ως δημόσιο έργο χαρακτηρίζεται κάθε έργο που έγκειται στην πραγματοποίηση ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού και που είναι προορισμένο **από μόνο του** να ικανοποιεί μια τεχνική λειτουργία. Ο ενωσιακός, εξάλλου, ορισμός της έννοιας της «σύμβασης δημοσίου έργου» κατά την Οδηγία 2014/24/ΕΕ **δεν περιλαμβάνει** όλες τις επισκευές, συντηρήσεις και επεκτάσεις υπαρχόντων έργων, **αλλά αποκλειστικά τη δημιουργία μιας νέας κατασκευής**, η οποία δεν υπήρχε στον εξωτερικό κόσμο προηγουμένως (βλ. Δ. Ράικου, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, 2017, σ. 51-52). Γι' αυτό και οι εργασίες συντήρησης καθώς και οι διάφορες κατασκευές που δεν συνέχονται με το έδαφος, θεωρούνται από τη νομολογία είτε ως αντικείμενο συμβάσεων υπηρεσιών είτε ως αντικείμενο συμβάσεων προμηθειών. Δοθέντος, όμως, ότι από πλευράς ενωσιακού δικαίου, κατά το οικείο Παράρτημα της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η σύμβαση με αντικείμενο τη συντήρηση και επισκευή τεχνικού έργου θεωρείται ως σύμβαση παροχής υπηρεσιών και προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα της διαγωνιστικής διαδικασίας, επισημαίνεται ότι οι εν λόγω συμβάσεις πρέπει να θεωρούνται από τις αναθέτουσες αρχές, ως συμβάσεις υπηρεσιών. Προς τούτο λοιπόν κρίσιμο στοιχείο για την υπαγωγή στην έννοια του έργου είναι η σύνδεση με το έδαφος, καθώς και η ανάγκη ειδικής και εμπειριστατωμένης τεχνικής γνώσης και επέμβασης σε τέτοιο βαθμό, που να καθιστά τη δραστηριότητα αυτή **τεχνικά ή οικονομικά αυτοτελή** (Δ. Ράικος, ό.π., σ. 53). Παρομοίως, δεν αποτελεί έργο κάθε εργασία συντήρησης των ακινήτων ή

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΡΥΤΑΝΗΣ

των συστατικών αυτών εάν δεν έχει και τα λοιπά χαρακτηριστικά του δημοσίου έργου, δηλαδή αν δεν απαιτείται για την εκτέλεσή του ειδική τεχνική γνώση. Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και από το γεγονός ότι στο πλαίσιο της ονοματολογίας CPV, η αναφορά σε τέτοιου είδους εργασίες αποτελεί αντικείμενο σύμβασης «υπηρεσιών» και όχι «έργου». Η δε κατηγοριοποίηση CPV προέρχεται ευθέως από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρα οποιαδήποτε σχετική αμφισβήτηση στερείται νομικού και πραγματικού νοήματος. Τούτο βασίζεται και στο άρθρο 23 ν. 4412/2016 που ορίζει ότι: «Οποιοσδήποτε αναφορές σε ονοματολογίες στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων γίνονται με τη χρήση του «Κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)», όπως εγκρίθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002, για το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (L 340)».

Εν προκειμένω, είναι προφανές ότι οι εργασίες αποκατάστασης και επισκευής των βλαβών που προκλήθηκαν από την κακοκαιρία Daniel στα υπόψη κτίρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δεν πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια ώστε να θεωρηθούν αντικείμενο σύμβασης δημοσίου έργου. Επομένως, ο χαρακτηρισμός της σύμβασης ως «υπηρεσίας» και όχι ως «έργου» είναι ο μόνος νόμιμος, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας δε, θα είχε παρανομήσει εάν είχε προβεί στον επιθυμητό από τους καταγγέλλοντες χαρακτηρισμό. Οι Υπηρεσίες, άλλωστε, του Πανεπιστημίου ακολουθούν παγίως τις νόμιμες διατάξεις και πρακτικές και πάντοτε προβαίνουν σε διαδικασίες δημοπράτησης «δημοσίου έργου», όταν πράγματι οι προς διενέργεια εργασίες εμπίπτουν στους σχετικούς ορισμούς. Σημειώνεται, δε, ότι το σύνολο της διαδικασίας έχει ήδη ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κατά την υποβολή της πρότασης του Πανεπιστημίου για την ένταξη του διαγωνισμού αυτού στο Αναπτυξιακό ΠΔΕ 2024, και ουδέποτε υπήρξε σχετική αμφισβήτηση.

(β) Δεύτερον, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας δηλώνει τη ρητή του αντίθεση στις καταγγελίες και αναφορές της επιστολής περί δήθεν αδιαφάνειας και μη τήρησης των όρων δημοσιότητας. Επισημαίνεται ότι η επίμαχη σύμβαση έχει δημοπρατηθεί ως «υπηρεσιών» με διεθνή διαγωνισμό, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή αποκτά τη μέγιστη δυνατή δημοσιότητα. Ταυτόχρονα, διασφαλίζει ευρύτερο πλαίσιο και μεγαλύτερη ευχέρεια λειτουργίας του ανταγωνισμού και ουδόλως διαστρεβλώνει τους όρους

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

αυτού, αφού ο διεθνής του χαρακτήρας και ο μη περιορισμός του μόνο σε εταιρείες που λαμβάνουν δημόσια τεχνικά έργα διασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή υποψηφίων και την καλύτερη διάσταση ποιότητας - τιμής, χάριν του δημοσίου συμφέροντος (βλ. και αμέσως κατωτέρω). Επισημαίνεται ότι οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, δηλαδή τα μέλη της ΠΕΔΜΕΔΕ, της ΠΕΣΕΔΕ και του ΣΕΤΕ ούτε αποκλείστηκαν από τη δυνατότητα συμμετοχής στον διαγωνισμό ούτε περιορίστηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στη δυνατότητά τους να υποβάλουν προσφορές σύννομες και ικανές να οδηγήσουν στην κατακύρωση του έργου σε αυτές. Συνεπώς, και παρά τους ψευδείς αντίθετους ισχυρισμούς της επιστολής καταγγελίας, έχει διασφαλιστεί πλήρως η ελευθερία του ανταγωνισμού, έχει δοθεί δυνατότητα αύξησης των ανταγωνιστών υποψηφίων, με τις εντεύθεν ευεργετικές για το δημόσιο συμφέρον συνέπειες, και έχουν τηρηθεί στο ακέραιο η αρχή της διαφάνειας και της δημοσιότητας.

Αντιθέτως, είναι απολύτως ουσιώδες να τονιστεί, και δη στο μέγιστο, ότι εάν το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ακολουθούσε την πρακτική που προτείνουν οι καταγγέλοντες, τότε θα οδηγούμασταν αυτομάτως σε έντονο περιορισμό των δυνάμενων να αναλάβουν τη σύμβαση αναδόχων, λόγω των ιδιαίτερων περιορισμών επιλογής αναδόχου που ισχύουν για τα δημόσια έργα. Και τούτο θα συνέβαινε σε ένα δήθεν «έργο» που δεν πληροί τους όρους της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί οικονομικής και τεχνικής αυτοτέλειας. Μια τέτοια πρακτική θα λειτουργούσε πολλαπλά σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, διότι, αφενός, θα περιόριζε τον αριθμό των δυνητικών αναδόχων με άμεσες και προφανείς συνέπειες στο ύψος του κόστους του έργου, και, αφετέρου, θα οδηγούσε σε εφαρμογή άλλων κανόνων τιμολόγησης και υπολογισμού της αμοιβής του αναδόχου: σε περίπτωση που το εν λόγω αντικείμενο αφορούσε σε «έργο» και όχι σε «υπηρεσία», και με δεδομένο ότι το συνολικό κόστος των εργασιών θα ήταν ανάλογο, ήτοι περίπου 1.600.000€ άνευ ΦΠΑ, λαμβάνοντας υπόψη εργολαβικό όφελος 18%, απρόβλεπτες δαπάνες 15% και πρόβλεψη αναθεώρησης περίπου 15%, ο προϋπολογισμός άνευ ΦΠΑ θα διαμορφωνόταν στο ποσό των 2.500.000 € περίπου, οδηγώντας τον προϋπολογισμό του ΠΔΕ σε επιπρόσθετη επιβάρυνση ύψους 1.100.000 € περίπου. Κατ' ακολουθία, εμμέσως πλην σαφώς προκύπτει ότι τα κίνητρα των καταγγελλόντων δεν κινούνται στην κατεύθυνση διασφάλισης της νομιμότητας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΡΥΤΑΝΗΣ

3. Σημειώνεται, επίσης, ότι καμία εργοληπτική εταιρεία, ούτε και άλλος υποψήφιος ανάδοχος, στράφηκαν κατά της νομιμότητας της διακήρυξης του διαγωνισμού, άρα ουδόλως αμφισβητήθηκε από τους κατά τεκμήριο ενδιαφερόμενους η αληθής φύση του συμβατικού αντικειμένου. Ούτε άλλωστε επιχειρήσεις του κλάδου ή οι ίδιοι οι καταγγέλοντες φορείς κινήθηκαν νωρίτερα προς την κατεύθυνση της αμφισβήτησης του κύρους του διαγωνισμού, υποβάλλοντας ερωτήματα για διευκρινίσεις ή παρατηρήσεις στον οικείο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Τα παραπάνω αποδεικνύουν αν μη τι άλλο το οψιγενές και ανειλικρινές, πέραν του εσφαλμένου, των καταγγελιών.

4. Τέλος, επειδή δε η επιστολή - καταγγελία έχει έντονα συκοφαντικά χαρακτηριστικά, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ως νομικό πρόσωπο, όσο και οι φορείς των εμπλεκόμενων διοικητικών οργάνων, ως φυσικά πρόσωπα, δηλώνουν ότι επιφυλάσσονται παντός νομίμου δικαιώματός τους, εάν η εν λόγω επιστολή - καταγγελία δεν ανακληθεί, ως προς το περιεχόμενο της, με σαφείς πράξεις και ρητές αναφορές των συντακτών της.

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καθηγητής Χαράλαμπος Μπιλλίνης